

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.II.37.590/2011/8.szám

A Kúria a Győző Ügyvédi Iroda /ügyintéző: dr. Győző Gábor ügyvéd/ által képviselt kiskorú felperesnek a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal /1117 Budapest, Budafoki út 60./ alperes ellen idegenrendészeti ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2011. július 13. napján kelt 21.K.32.149/2011/3. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 4. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Bíróság 21.K.32.149/2011/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000 /harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az etióp állampolgár felperes 2010. szeptember 9. napján tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be hazánk Nairobian működő külképviseletén, melyet az elsőfokú hatóság a 2010. október 20. napján kelt 106-1-51527/7/2010-T. számú határozatával elutasított, arra hivatkozással, hogy a felperes nem felelt meg a törvényben foglalt feltételeknek, így nem rendelkezett tartózkodása teljes időtartamára a megélhetését biztosító anyagi fedezettel, valamint egészségbiztosítással.

A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2011. március 7. napján kelt 106-T-24405/8/2010. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát, hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését

kérte.

Álláspontja szerint az alperesnek azt kellett volna vizsgálnia, hogy a legalább hat hónapos időtartamú tartózkodás esetén meg tud-e felelni a felperes a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény /a továbbiakban: Harm. tv./ és a végrehajtására kiadott 114/2007. /V. 24./ Kormányrendeletben /a továbbiakban: Vhr./ meghatározott feltételeknek.

Utalt arra is a felperes, hogy a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 7. § /2/ bekezdése alapján automatikusan jogosult lenne a menekültkénti elismerésre azt követően, hogy Magyarországra beutazik; így irrelevánssá válna, hogy a felperes tartása a tartózkodási engedély kiadásának feltételei szerint biztosított-e. A tartózkodási engedély kiadásának feltételeit tehát csak a menekültkénti elismerés iránti kérelem benyújtásáig kellene biztosítani.

Rámutatott arra, hogy az S. Kft. /a továbbiakban: Kft./ - mint jogi személy - vállalta a felperes tartását, de nézete szerint a Vhr. 29. § /6/ bekezdéséből adódó nem taxatív felsorolásban nincs olyan utalás, amelyből okszerűen következne az, hogy kizárólag, vagy akár elsősorban a kérelmezőnek és a családtagjának kellene a megélhetést biztosítani.

Álláspontja szerint az alperes megsértette a bizonyítékok okszerű mérlegelésére vonatkozó kötelezettségét a Kft. tartási képességének értékelése vonatkozásában, arra is figyelemmel, hogy a jogi személy tartósan nyereséges és adótartozás sem terheli, valószínűsíthető, hogy fedezni tudja a felperes és édesanyja megélhetését aközben, hogy saját működését is biztosítja.

Állította, hogy nem hagyható figyelmen kívül továbbá az a körülmény sem, hogy a családdegysítő fél saját jövedelemmel is rendelkezik.

Az egészségbiztosítási fedezet és a visszautazás költségei tekintetében is okszerűtlenül mérlegelt - a felperesi álláspont szerint - az alperes.

Megítélése szerint a Harm. tv. szűken értelmezi a családtag fogalmát, a felperesnek a családdegysítéshez, családi együttéléshez való jogát - melyet az Emberi Jogok Európai Egyezményének /a továbbiakban: EJEE/ 8. cikke részesít védelemben - figyelembe kellett volna venni.

Utalt arra, hogy a felperes édesapja Magyarországon elismert menekült, családi együttélésük tehát csak Magyarországon biztosítható; az édesapa menekült státusza miatt származási országába nem térhet vissza.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte, és elutasította azt.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az alperes határozata a jogszabályoknak megfelel; a hatóság a lefolytatott bizonyítási eljárás során a tényállást kimerítően feltárta, határozatát, annak mérlegelési szempontjait részletesen indokolta és számot adott

arról, hogy az eljárás során milyen tényezőket vett figyelembe.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Vhr. 29. § /5/ bekezdése kogens módon határozza meg, hogy a harmadik országbeli állampolgár akkor rendelkezik a 3 hónapot meghaladó tartózkodáshoz szükséges anyagi fedezettel, ha ő maga - vagy részére családtagja - a rendelkezésre álló jövedelemből, illetve vagyonból megélhetése, lakhatása, kiutazása, valamint szükség esetén egészségügyi ellátása költségeit biztosítani tudja.

Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a Vhr. 29. § /6/ bekezdésében szereplő felsorolásból egyértelműen következik azon jogalkotói szándék, hogy a magyarországi megélhetés elsősorban a kérelmező, vagy a tartását vállaló családtagja által igazolt anyagi eszközökkel biztosítható.

Az elsőfokú bíróság a felperes édesapjának munkáltatója által tett eltartási nyilatkozatot illetően osztotta az alperes álláspontját, amely szerint T. A. J. nem minősül a kérelmező, illetve édesanyja családtagjának, így nyilatkozata csekély mértékben vehető figyelembe.

A Kft. által vállalt tartási kötelezettséget illetően az elsőfokú bíróság megjegyezte, hogy a Kft. és a felperes között semmilyen jogviszony nem áll fenn; ezen túl arra is rámutatott, hogy a Kft. - mint jogi személy - által vállalt tartási kötelezettség a felperes édesapjának munkaviszonya megszűnésével, vagy a cég helyzetéből, illetve a cég és a felperes édesapja közötti viszony megváltozásából adódóan nem lenne kikényszeríthető.

Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatosan utalt arra is, hogy a jogi személy és a tag kötelezettségei, vagyona egymástól elkülönülnek, a tag nem tartozik teljesítéssel a kft. által vállalt kötelezettségekért.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint amennyiben a munkáltató támogatni kívánja munkavállalóját, illetve annak családtagjainak szándékát, ezt a munkabér megemelésével, vagy egyéb juttatásokkal is meg tudja tenni.

A felperes tartását vállaló édesapjának jövedelmére (2009. évben havi bruttó 100.280 Ft, azaz nettó 76.523 Ft; 2010. április-november közötti időszakban bruttó 73.500 Ft, azaz nettó 60.235 Ft) tekintettel, illetve figyelemmel arra, hogy sem a felperes, sem édesapja nem rendelkezik jelentősebb összegű, tartósan rendelkezésre álló megtakarítással, megállapította, hogy a felperesnek nincs megfelelő anyagi fedezete, amely a magyarországi tartózkodása alatt biztosítaná megélhetése, lakhatása, a tovább-, illetve visszautazáshoz szükséges, valamint az egészségbiztosítás által nem fedezett költségeit.

A felperes menekült státusszal kapcsolatos érvelését illetően az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a felperes tartózkodási engedély iránti kérelmet terjesztett elő, nem pedig menekültkénti elismerésre vonatkozót.

A két eljárás egymástól független, az alperes kizárólag a

tartózkodási engedély iránti kérelem körében jogosult eljárni - az ezen eljárásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapulvételével -, és esetlegesen a beutazást követően benyújtott más kérelem során alkalmazandó jogszabályokat és kedvezményeket nem tudja ezen eljárás során figyelembe venni.

Rámutatott arra is az elsőfokú bíróság, hogy a felperes esetében az EJEE 8. cikkében megfogalmazott, a családi együttéléshez való jog nem sérült, az alperes ugyanis megtartotta a kérelemre vonatkozó anyagi és eljárási szabályokat, és a vizsgálat tárgyává tette a speciális eljárásban meghatározott feltételeket is.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését kérte, a keresetében foglaltakat fenntartotta, másodlagosan - a hatályon kívül helyezés mellett - az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Kifejtette a felperes, hogy amennyiben elfogadná az elsőfokú bíróság és az alperes értelmezését a Vhr. 29. § /5/ bekezdése tekintetében, úgy ez a jogszabályi rendelkezés ellentétes a családegyesítési jogról szóló 2003/86/EK Tanácsi Irányelv /a továbbiakban: Irányelv/ 7. cikk /1/ bekezdésével, mivel az Irányelv ezen rendelkezése nem teszi lehetővé a Vhr. 29. § /5/ bekezdése szerinti korlátozást a felperes megélhetésének forrása tekintetében.

Az uniós jogi norma és a nemzeti jogi norma közötti kollízió - a felperes álláspontja szerint - abban áll, hogy míg az Irányelv 7. cikk /1/ bekezdése nem zárja ki azt, hogy a felperesen és a Harm. tv. szerinti családtagon kívül természetes, vagy jogi személyek is biztosítsák a felperes megélhetését, úgy a Vhr. 29. § /5/ bekezdése ezt kifejezetten kizárja.

A felperes álláspontja szerint kollízió esetén az uniós jogi norma érvényesül, és az Irányelv 7. cikk /1/ bekezdése közvetlenül hatályosul akként, hogy annak megfelelően a Vhr. 29. § /5/ bekezdése szerinti korlátozást nem lehet figyelembe venni.

Kifejtette a felperes, hogy - az elsőfokú bíróság értelmezésével ellentétben - a felperes és a jogi személy között a jogi személy tartási kötelezettség-vállalásával igenis létrejött jogviszony, mégpedig polgári jogi, kötelmi alapú, amely atipikus szerződésnek minősül; így polgári jogi alapon akár ki is kényszeríthető.

A felperes szerint téves a bíróság azon álláspontja is, miszerint a családegyesítő fél munkaviszonyának megszűnésével megszűnne a kötelezettség-vállalás is, mivel ez a kötelezettség-vállalásból tartalmilag egyáltalán nem következik, és nincs ilyen tartalmú kogens jogszabályi rendelkezés sem.

Előadta, hogy ugyanezen az alapon a tartást vállaló családtag is megvonhatná vállalt teljesítését, ahogy a munkaviszony is bármikor megszűnhet, melyre tekintettel a megélhetés biztosítottsága sohasem

egy teljességgel és hosszú távon biztos helyzetet feltételez, hanem egy várható, valószínűsített helyzetet, amelyben okszerűen elvárható a feltételek megvalósulása. Éppen ezért - a felperes álláspontja szerint - nem lehet különbséget tenni a saját maga és/vagy családtag által biztosított megélhetés és a jogi személy által biztosított megélhetés között.

Utalt arra is a felperes, hogy ezen jogértelmezést támasztja alá az a körülmény is, hogy jogi személy általi kérelmezés esetén is záradékolható a meghívólevél, tehát ebben az esetben is a jogi személy vállalhatja a kérelmező tartása és egészségbiztosítása költségeinek fedezését, valamint az is, hogy a Vhr. 29. § /6/ bekezdése kifejezetten nevesíti a meghívólevelet, mint a megélhetés biztosítottóságát igazoló lehetséges forrást.

A felperes felülvizsgálati kérelmében kifejtette továbbá, hogy a Harm. tv. 13. § /1/ bekezdésének vizsgálatakor figyelembe kellett volna venni azt, hogy a felperesnek a családegyesítő féllal fennáll a családi kapcsolata és a családegyesítő fél menekült státusza folytán Magyarországon menekültkénti elismerésre lenne jogosult, és így - mint egyfajta várományként - a beutazást követően automatikusan jogosult a menekült státuszából fakadó támogatásokra, ellátásokra.

Kifogásolta a felperes az elsőfokú bíróság álláspontját a családi együttéléshez való jog kapcsán is; ennek körében kifejtette, hogy a Vhr. 29. § /5/ bekezdése szerinti korlátozás nem felel meg az EJEE 8. cikk 2. pontban foglalt feltételeknek, így a nemzeti szabályt figyelmen kívül kellett volna hagyni.

A felperes édesapja Magyarországon elismert menekült, aki ebből kifolyólag nem térhet vissza a származási országába, így családi együttélésük kizárólag Magyarországon biztosítható.

A felperes nem vitatta, hogy a megélhetés és az egészségbiztosítás meglétének előírása általánosan megjeleníthet egy legitim közérdeket. Vitatta, hogy ez a közérdek olyan erős lenne, hogy az ennek érdekében alkalmazott korlátozás a jelen ügyben ténylegesen nyomós közérdeket szolgálna, és/vagy arányosnak lenne tekinthető.

A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson történő elbírálását.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást, és abból - az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával - helytálló jogi következtetést vont

1e.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy a Pp. 270. § /2/ bekezdése és 272. § /2/ bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás során kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható.

Közigazgatási perben azon kérdésben kell a bíróságnak állást foglalnia, hogy a keresettel támadott közigazgatási határozat a keresetben foglaltak szerint megfelel-e a jogszabályi előírásoknak.

A felperes keresetében nem állította, hogy az Irányelv 7. cikk /1/ bekezdése és a Vhr. 29. § /5/ bekezdése közötti kollízió miatt a nemzeti norma nem alkalmazható, és az uniós jog közvetlen hatályú érvényesülésének van helye, így ennek elmaradása miatt a közigazgatási határozat törvénysértő.

Tekintettel arra, hogy a felperes kereseti kérelméről döntött az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében, a vitássá nem tett Irányelvi hivatkozás az ítéleti döntés részét nem képezhette, ezért a Kúria - figyelemmel a Pp. 270. § /2/ bekezdésére, valamint a keresetmódosítás Pp. 335/A. /1/ bekezdésében rögzített szabályaira - e hivatkozással érdemben nem foglalkozhatott.

A közigazgatási határozatot hozó alperesi hatóság jogalkalmazó szerv, így az adott ügyre irányadó jogszabályi előírások betartására köteles.

A perbeli ügy szempontjából alapvető jelentősége volt annak, hogy az alperes határozata mérlegelési jogkörben született.

A Pp. 339/B. §-a értelmében mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

A Kúria álláspontja szerint helytállóan és megalapozottan foglalt állást az elsőfokú bíróság azon kérdésben, hogy az alperes felülvizsgált eljárása és határozata ezen kritériumoknak maradéktalanul megfelelt.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak kapcsán szükségesnek tartja kiemelni a Kúria, hogy a Vhr. 29. § /5/ bekezdése kogens módon határozza meg, hogy a harmadik országbeli állampolgár akkor rendelkezik a 3 hónapot meghaladó tartózkodáshoz szükséges anyagi fedezettel, ha ő maga - vagy részére családtagja - a rendelkezésére álló jövedelemből, illetve vagyonból megélhetése, lakhatása, kiutazása, valamint szükség esetén egészségügyi ellátása költségeit biztosítani tudja.

A Vhr. 29. § /6/ bekezdésében szereplő felsorolás ugyan nem taxatív, ám abból egyértelműen kitűnik azon jogalkotói szándék, hogy a magyarországi megélhetés elsősorban a kérelmező, vagy a tartását vállaló családtagja által igazolt anyagi eszközökkel biztosítható. A családi együttélés célja ugyanis a családtaggal való családegyesítés, a vele való együttélés a célországban, amelyből értelemszerűen következik, hogy az ilyen célú tartózkodási engedélyt kérelmező személy megélhetéséről saját maga, vagy azon családtagja köteles gondoskodni, akivel a jövőben az országban együtt kíván élni.

A Kft. ügyvezetője, T. A. J. nem minősül a felperes, illetve szülei családtagjának, közöttük semmilyen rokoni kapcsolat nem áll fenn.

Egyetért a Kúria az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a munkáltató munkavállalója családegyesítési törekvéseit egyéb eszközökkel - pl. munkabér-emeléssel - támogathatja. Ezzel kapcsolatban is azonban hangsúlyozást igényel, hogy a felperes édesapjának munkabére a 2009. évihez képest 2010. április és november hónap között már csak havi bruttó 73.500 Ft volt.

A felperesi nyilatkozattal szemben nem tekinthető polgári jogi úton kikényszeríthetőnek a munkáltatói nyilatkozat, már csak arra figyelemmel sem, hogy a nyilatkozatban a tartás összege, annak rendszeressége, nyújtásának módja nem került meghatározásra; ezért helyesen értékelte azt az elsőfokú bíróság is a bizonyítékok körében csekély súlyúként.

Megjegyzi a Kúria, hogy a Harm. tv. és a Vhr. megalkotása során a jogalkotó az Irányelv rendelkezéseire figyelemmel volt, amelyet a Harm. tv. 120. § /1/ bekezdése és a Vhr. 183. § /1/ bekezdése is alátámaszt.

A felülvizsgálati kérelemben foglalt azon felperesi hivatkozás, mely szerint gazdasági társaság a meghívólevél záradékolása iránti eljárásban kötelezettséget vállalhat a meghívott fél lakhatása, eltartása és egészségügyi ellátása, valamint kiutazása költségeinek fedezésére, nem jelenti az alperesi hatóságnak a Vhr. 29. § /5/ bekezdésével kapcsolatos okfejtése alaptalanságát.

A meghívólevél záradékolása iránti kérelemben a meghívó és a meghívott között áll fenn a kötelezettség-vállalás, így a meghívó jogi személy kötelezettséget vállalhat a meghívott személy tartásáért, míg a tartózkodási engedély iránti kérelem esetén ugyanezen kötelezettség a harmadik országbeli állampolgárt saját magát, vagy családtagját terheli.

Hangsúlyozza azonban a Kúria, hogy a jelen perben felülvizsgált eljárás során a felperes nem használt fel meghívólevelet, így az ezzel kapcsolatos felperesi érvelés irreleváns.

A bizonyítékok mérlegelése kapcsán kiemeli azt is a Kúria, hogy a felperes maga is elismerte, hogy édesapja jövedelme és megtakarítása nem elégséges magyarországi megélhetésük

biztosításához, így - beutazását követően - igénybe kívánja venni az elismert menekülteknek a jogszabály által nyújtott esetleges pénzbeli támogatásokat, ellátásokat, ez pedig a szociális ellátó rendszert terhelné, ami szintén az alperesi értékelés helytállóságát igazolja.

Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban az alperesnek igazolt és felszámítható perköltsége nem merült fel, ezért arról a Kúriának rendelkezni nem kellett, mivel az alperest nem jogtanácsos, és nem ügyvéd képviselte.

A tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a felperes a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint, a 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdése értelmében köteles.

Budapest, 2012. május 23.

**Dr. Tóth Kincső sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró,
Dr. Balogh Zsolt sk. bíró**

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő